



LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, faks. (8 5) 212 6492, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai
El. p. zum@zum.lt

2022-10- Nr. (2.30Mr-43)6V-
Į 2022-09-29 Nr. 2D-2694 (16.14 E)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ MAŽMENINIŲ KAINŲ STATISTIKOS RENGIMO“ PROJEKTO

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba išnagrinėjo 2022 m. rugsėjo 29 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos raštu Nr. 2D-2694 (16.14 E) pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų statistikos rengimo“ projektą (toliau – Projektas) ir pagal kompetenciją teikia savo pastabas.

(2) Projektu pavedama VI Žemės ūkio duomenų centrui viešajame informaciniame portale skelbti svarbiausių žemės ūkio ir maisto produktų kainas gamybos ir prekybos grandinėje (ūkininkų parduodamos produkcijos vidutinė kaina, perdirbėjų parduodamos produkcijos (kai tarpinė grandis egzistuoja) vidutinė kaina, skirtinguose prekybos tinkluose parduodamos produkcijos kaina) bei reguliariai skelbti maisto produktų prekių krepšelio kainą skirtinguose prekybos tinkluose.

(3) Konkurencijos taryba atkreipia Projekto rengėjų dėmesį į tai, kad siūlomu reglamentavimu turėtų būti užtikrinami ne tik kiti visuomenei reikšmingi tikslai, pavyzdžiui, vartotojų informuotumo gerinimas, bet ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta sąžiningos konkurencijos laisvė.

(4) Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalis draudžia visus susitarimus tarp ūkio subjektų, kuriais siekiama riboti konkurenciją arba kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, įskaitant ir susitarimus nustatyti tam tikros prekės gamybos ar pardavimo kiekius. Konkurenciją ribojantys susitarimai gali būti sudaromi tiek tiesiogiai, tiek ir tarpininkaujant kitiems ūkio subjektams ar valstybės institucijoms.

(5) Informacija, susijusi su individualia ūkio subjektų taikoma kainodara, yra strategiškai jautri informacija. Dėl tokios informacijos bendro viešo atskleidimo rinkoje gali būti dirbtinai padidintas skaidrumas, ūkio subjektai turėtų galimybę sužinoti komerciškai jautrią savo konkurentų informaciją, dėl ko galėtų sumažėti konkurentų elgesio rinkoje nepriklausomumas ir jų paskatos konkuruoti, taip pat ūkio subjektų savarankiškumas priimant sprendimus. Dėl skaidrumo rinkoje padidėjimo bendrovės galėtų lengviau derinti savo veiksmus ir daryti ribojamąjį poveikį konkurencijai (sudaryti slaptą susitarimą). Rinkoje veikiančių ūkio subjektų komerciškai jautrios informacijos viešas atskleidimas taip pat gali sudaryti prielaidas konkurentams, kurių informacija yra atskleidžiama, pakelti kainas vartotojams, kadangi padidėjus rinkos skaidrumui konkurentai galėtų lengviau prognozuoti vienas kito veiksmus ir prie jų prisitaikyti.

(6) Konkurencijos taryba siūlo Žemės ūkio ministerijai atsižvelgti į aukščiau šiame rašte nurodytas rizikas, susijusias su viešu informacijos apie kainas skelbimu. Siekiant sumažinti minėtą riziką, siūlytina užtikrinti, jog strategiškai jautri informacija apie ūkio subjektų kainodarą nebūtų atskleidžiama, taip pat, būtų skelbiami ne individualūs ir detalūs, o apibendrinto pobūdžio

duomenys. Vis dėlto, rinkose, kurios pasižymi mažu dalyvių skaičiumi, netgi suvestinių (vidutinių) duomenų skelbimas gali sumažinti netikrumą dėl ūkio subjektų planuojamų veiksmų. Dėl šios priežasties būtina įvertinti ir rinkos struktūrą.

(7) Konkurencijos taryba taip pat pažymi, kad pasirenkami reguliavimo instrumentai bet kuriuo atveju turi būti proporcingi ir būtini siekiamiems tikslams. Remiantis Konkurencijos įstatymo 4¹ straipsnio 1 dalies 11 punktu, teisės akto projekto rengėjas turi atlikti teisės akto projekto poveikio konkurencijai vertinimą, kai teisės akto projektu nustatomas, keičiamas ar panaikinamas reguliavimas reikalauja ar skatina viešai skelbti informaciją apie ūkio subjektų prekių kainas, kaštus, pardavimus ar gamybos apimtis. Konkurencijos taryba yra parengusi Viešojo administravimo subjektų sprendimų poveikio konkurencijai vertinimo gaires¹, kuriomis rekomenduojame vadovautis vertinant ruošiamų teisės aktų, kuriais yra reguliuojama ūkio subjektų veikla, galimą poveikį konkurencijai.

(8) Jeigu Jums kiltų neaiškumų ar klausimų, maloniai prašome kreiptis į mūsų instituciją.

Tarybos narė

Medeina Augustinavičienė

¹ Žr. [https://kt.gov.lt/uploads/documents/files/Naujienos/news_2012-06-11_gaires\(1\).pdf](https://kt.gov.lt/uploads/documents/files/Naujienos/news_2012-06-11_gaires(1).pdf)

Gabrielė Taminskaitė, tel. (8 5) 262 9578, el. p. Gabriele.Taminskaite@kt.gov.lt